

O b s a h tohoto čísla:

Rehabilitace Pražského jara	/Václav Vrabec/
Dopis vedoucímu tajemníkovi OV KSČ v Kladně	/Vladimír Kolmistr/
Jeden z pozůstatků studené války	/Miloš Hájek/
K dvacátému výročí srpnové intervence	/Vlastimila Tesařová/
Otazníky nad školstvím	/Marie Holubcová/
Společnost nezaměstnaných či společnost volného času? /O reformní politice ve změněném světě./	/Oskar Lafontaine /

Václav Vrabec

R e h a b i l i t a c e P r a ž s k é h o j a r a

Z řad sovětských historiků a publicistů se sice již ozvaly hlasy požadující přehodnocení vztahu k československému obrodnému procesu roku 1968, zejména neadekvátnosti vojenského zásahu v osudné srpnové noci, ale oficiálně nebylo řečeno nic, ačkoliv každý soudně uvažující člověk srovnává průběh Pražského jara, jeho jednotlivé akty a etapy s tím, co se dnes děje v Sovětském svazu. A to přesto, že Valentin Falin, považovaný jinak za předního reformátora a propagátora perestrojky, prohlásil, že jakékoliv srovnání událostí roku 1968 u nás s reformním úsilím gorbačovského vedení je neoprávněné, protože před dvaceti lety prý šlo o opuštění socialismu. Že to říkají českoslovenští zvatelé a normalizátoři, kteří si zjevně upevnili svou moc a své pozice, je pochopitelné a samozřejmé. Odpovídá to ale skutečnosti, opravdové komparaci?

Jistě jsou tehdejší i současné společenské procesy odlišné, nelze je mechanicky srovnávat. Již jejich podmínky jsou různé, odpovídající odlišné tradici a politické kultuře i sociálnímu klimatu. Přesto však v nich existují shody, prokazující, že řešení celospolečenské krize, odstranění deformací a stagnace má jisté objektívni rysy, protože takové byly i kořeny marasmu a ztráty dynamiky, diskreditace socialistické myšlenky. A náprava cestou široké a všeobšáhle demokratické, i s právodními extrémny a excesy, nemůže nebýt přinejmenším nepodobná. Přiznat to ovšem je nepřijemné.

Demokratizace veřejného života jako předpoklad hospodářské prosperity znamená aktivizaci lidí, onoho lidského faktoru. Není dne, aby ze sovětských massmedií se neozývaly výzva k mobilizaci v tomto smyslu. Mluví se o dialogu strany s lidem, propaguje se glasnost, odhalu-